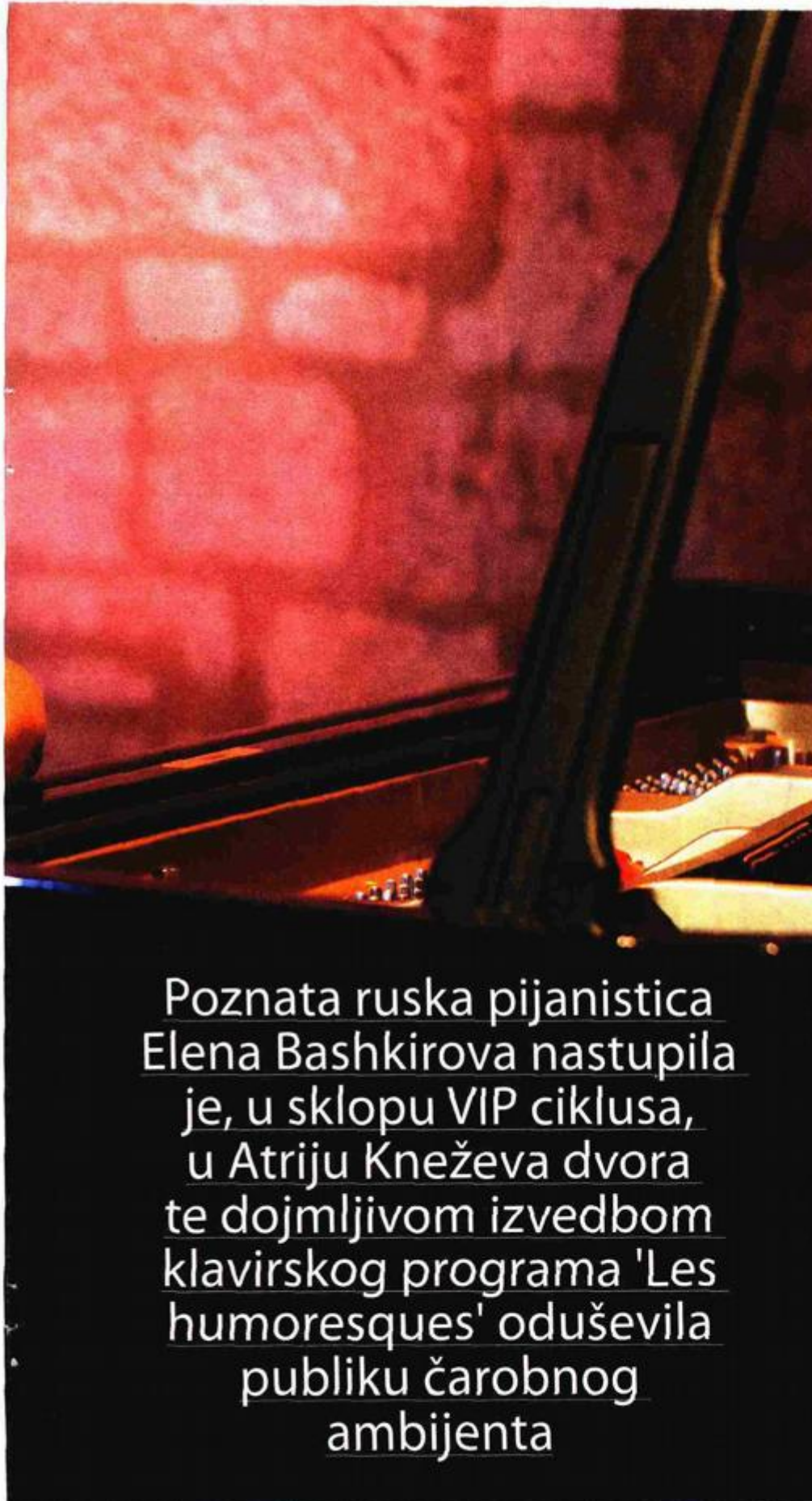

Ponovno u Dubrovnik

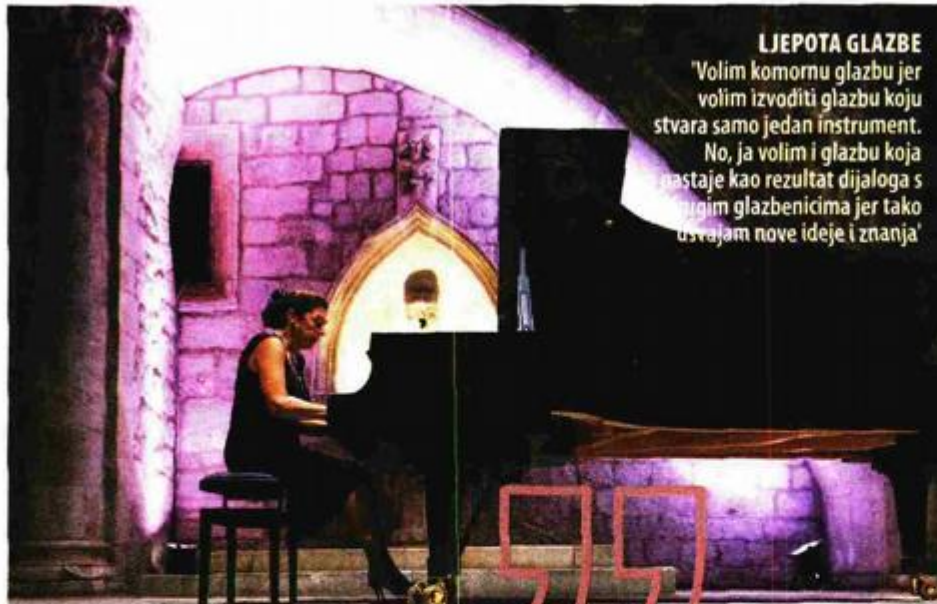
Poznata ruska pijanistica Elena Bashkirova nastupila je, u sklopu VIP ciklusa, u Atriju Kneževa dvora te dojmljivom izvedbom klavirskog programa 'Les humoresques' oduševila publiku čarobnog ambijenta

/NAPISALA/ TONKO VULIĆ / tonko.vulic@aktual.hr
/SNIMKE/ DUBROVAČKE LJETNE IGRE

Slušateljima klasike glazba ne može određivati emocije koje će doživjeti tijekom koncerta jer one u najvećoj mjeri ovise o psihičkom stanju u kojem je svaka pojedina osoba bila prilikom dolaska u koncertni prostor. Zbog toga će netko, slušajući jedan sasvim miran komad, osjetiti uzbuđenje, dok netko drugi i nakon vrlo emotivnog i veselog djela može ostati tužan", kaže Elena Bashkirova, ruska pijanistica koja je prošlog četvrtka nastupila u Dubrovniku te svojom dojmljivom izvedbom klavirskog programa „Les humoresques“ izazvala pozitivne emocije publike. Središnju nit koncerta održanog u atriju Kneževa dvora predstavljale su humoreske, klavirske minijature koje u sebi sadrže odmjeran humor koji djeluje na raspoloženje, a u njima se najljepše očituju sve značajke tipičnoga romantičarskoga glazbenog duha: hirovitost, sentimentalnost, ironija, sarkazam i zanos. Bashkirova je u prvom dijelu koncerta izvela Schumannove „Humoreske“ i „Leptire“, dok je drugi dio koncerta započela s Lisztovom „Legendom br. 1“ o Franji Asiškome i njegovim pticama u kojoj klavir zvuči poput imitacije ptičjeg pjeva. Program je završila skladbom „Pet španjolskih pjesama“ Isaaca Albéniza u kojoj se miješa andaluzijski flamenco, melankoničan andaluzijski ples, crkveni zvuci te brza španjolska seguidilla. Nakon prvog bise Bashkirova je nastavila s Albénizom, a za drugi je publika nagrađena valcerom mjeseca prosinca iz „Godišnjih doba“ P.I. Čajkovskog koji je najavila sa željom da rashladi publiku te vruće dubrovačke večeri.

Elena Bashkirova rođena je u Moskvi gdje je studirala na Konzervatoriju P. I. Čajkovski u majstorskoj klasi svog oca, poznatog pijaniste i pedagoga Dimitrija Bashkirova. Svoj repertoar, koji obuhvaća djela iz razdoblja klasike i romantizma te glazbu 20. stoljeća, redovito izvodi uz čuvene orkestre, kao što su Hamburgska državna filharmonija, Njemački simfonijski orkestar, Orchestre de Paris i čikaški simfonijski orkestar. Nastupala je s brojnim poznatim dirigentima poput Sergiua Celibidachea, Pierrea Bouleza i Rafaela Fruhbecka, a redovito gostuje na velikim međunarodnim festivalima poput onih u Ruhru i Verbieru. Posebnu pozornost Bashkirova poklanja komornoj glazbi, a na glasoviru je pratila ugledne pjevače među kojima i Annu Netrebko te Roberta Holla. Godine 1988. osnovala je Međunarodni festival komorne glazbe u Jeruzalemu na kojemu u ulozi

u nakon četvrt stoljeća

LJEPOTA GLAZBE
 'Volim komornu glazbu jer volim izvoditi glazbu koju stvara samo jedan instrument. No, ja volim i glazbu koja nastaje kao rezultat dijaloga s drugim glazbenicima jer tako usvajam nove ideje i znanja'

umjetničke ravnateljice svake godine predstavlja renomirane inozemne umjetnike. Od samog je osnutka taj festival postao značajan čimbenik u kulturnom životu Izraela i pravi Panteon vrhunske komorne glazbe, te prelazi granice zemlje i zauzima značajno mjesto na glazbenoj mapi svijeta. U travnju 2012. je u Berlinskom židovskom muzeju osnovan festival koji je postao glazbeni partner jeruzalemskog festivala, čiji su projekti gostovali i u Parizu, Londonu, Salzburgu, New Yorku te Chicagu. Elena Bashkirova je supruga slavnog pijaniste i dirigenta Daniela Barenboima.

AKTUAL: Zbog čega ste u Dubrovniku odlučili svirati klavirske minijature „Les humoresques“?

Program nisam ja kreirala, već je odabran od strane uprave Dubrovačkih ljetnih igara. Inače Schumannove „Humoreske“, koje su činile okosnicu programa, zapravo su najmanje vesele ili smiješan dio koncerta. Schumann je imao poseban osjećaj za humor, tako da vjerujem da se naslov ovog djela ne referira na šalu već predstavlja „dobronamjeraan“ način gledanja na sve, uz sarkastičan odmak i blagu začudenost. Ostatak programa činile su harmonične minijature, salonski komadi s kraja 19. i početka 20. stoljeća koji su vrlo slikoviti, a rijetko se izvode na koncertima. Većina bi se tih komada mogli nazvati humoreskama jer njihovo raspoloženje varira od zajedljivosti do groteske. Da sam znala kako će se zvati program, nadodala bih još nekoliko klavirskih komada koji po meni spadaju u isti glazbeni žanr.

AKTUAL: Može li takva vrsta glazbe potaknuti pozitivne emocije i veselje kod slušatelja?

Bez obzira koliko se glazbenik trudio da izvedbom iskaže svoje viđenje određene skladbe, sasvim je uobičajeno da ju slušatelj čuje na sasvim drugačiji način i uz drugačije emocije. Naravno da nije svejedno jeste li na

Iako sam rođena u glazbeničkoj obitelji, klavir me nije privlačio. Više me oduševljavalo kazalište te sam se **VIDJELA U ULOZI REDATELJICE**. No, kada sam navršila 15, otac mi je kazao da moram odabrati buduću profesiju da ne bi bilo prekasno. I tada sam počela ozbiljnije svirati, a što sam ga više svirala, više ne privlačio. Danas večer provedena u sviranju za mene predstavlja najbolji način provođenja vremena.

koncert stigli iz zubarke stolice, ili ste proveli dan u ugodnom i udobnom ozračju.

AKTUAL: A kako glazba utječe na glazbenika koji ju izvodi?

I naše izvedbe ovise o raspoloženju, tako da istu skladbu drugačije izvodimo kada smo tužni, veseli ili ravnodušni. Ja razmišljam na asocijativan način, pa mi se izvodeći glazbu u glavi javljaju razne slike. Naročito mi je inspirativna Schumannova glazba uz koju svirajući zamišljam osobe kojima ih je skladatelj posvetio ili stanja koja njima opisuju.

AKTUAL: Kako biste vi opisali klavir?

Na prvi pogled, klavir predstavlja jedan veliki komad namještaja. No, to je i perkusionistički instrument koji pod prstima dobrog pijaniste može stvarati čitav niz zvukova i atmosfera. Klavirska je glazba stoga ponekad nalik pjevu ptica, ljudskom glasu pa i čitavom orkestru. Najveća je umjetnost svirati ga „legato“, odnosno tako da se pojedine note povežu u neprekinutu cjelinu, tako da klavirska izvedba nalikuje sviranju nekog žičanog instrumenta.

AKTUAL: Zbog čega ste se odlučili postati pijanistica i koliko je na tu odluku utjecao vaš otac Dimitrij Bashkirov?

Iako sam rođena i odrasla u glazbeničkoj obitelji, kad sam bila dijete klavir me nije privlačio. Više me oduševljavalo kazalište i opera te sam se vidjela u ulozi redateljice. No, kada sam navršila 15 godina, otac mi je kazao da konačno moram odabrati svoju buduću profesiju da ne bi bilo prekasno. I tada sam počela ozbiljnije svirati klavir, a što sam ga više svirala, više ne privlačio. Danas večer provedena u sviranju klavira za mene predstavlja najbolji i najugodniji način provođenja vremena. Muzicirajući, u glavni mi se javljaju nove ideje koje pokušavam izraziti, što je prekasno.

AKTUAL: Kako vam je bilo studirati u majstorskoj klasi svoga oca?

Vrlo lijepo, jer on ima vrlo ugodan karakter, te od svakog učenika nastoji izvući maksimum. Osim toga, potpuno je odvajao privatni život od studija, što je neuobičajeno u odnosima između oca i kćeri.

AKTUAL: Zbog čega naročito volite komornu glazbu?

Zbog toga što volim izvoditi glazbu koju stvara samo jedan instrument. No, ja volim i glazbu koja nastaje kao rezultat dijaloga s drugim glazbenicima jer na temelju te suradnje usvajam nove ideje i znanja, a neprestano je edukacija nužna za razvoj svakoga glazbenika.

AKTUAL: Zbog čega ste 1988. osnovali Festival komorne glazbe u Jeruzalemu?

Nikada nisam razmišljala o tome da pokrenem taj festival, već su mi to predložila gradska uprava Jeruzalema. Iako se radi o velikom gradu po broju stanovnika, kulturna je ponuda u njemu vrlo oskudna. Tijekom proteklih 16 godina stvorili smo važan internacionalni festival na kojem danas gostuju značajna svjetska imena klasične glazbe.

AKTUAL: Koliko često nastupate sa suprugom Danielom Barenboimom?

Mi odvajamo privatni od poslovnog života, tako da iznimno rijetko sviramo zajedno. On je nekoliko puta gostovao na festivalu u Jeruzalemu nastupajući s drugim glazbenicima, a zajedno smo u nekoliko navrata izvodili skladbe za dva klavira.

AKTUAL: Kako se osjećate u Dubrovniku?

U Dubrovniku sam nastupala 1988. godine i pamtim ga kao magičan grad iznimne ljepote u kojem se već i tada osjećao europski duh. Iznenadena sam bila što je tijekom rata bio bombardiran s obzirom da nema nikakvu stratešku, već samo kulturnu važnost. No, oduševljena sam da je Dubrovnik sada obnovljen na način da se gotovo uopće ne mogu primijetiti oštećenja na zgradama od kojih su neke bile do temelja srušene. ■